

4. kvartal

2016

Innhold

Hovedtrekk i 4. kvartal	03
Nøkkeltall for Orklakonsernet	03
Finansielle forhold	04
Strukturelle tiltak	04
Kontantstrøm og kapitalforhold	04
Merkevareområdet	05
Orkla Foods	05
Orkla Confectionery & Snacks	06
Orkla Care	06
Orkla Food Ingredients	07
Orkla Investments	07
Hydro Power	07
Financial Investments	07
Sapa	07
Jotun	08
Utsikter fremover	08
Sammendratt resultatregnskap	09
Resultat pr. aksje	09
Sammendratt oppstilling over totalresultat	09
Sammendratt konsernbalanse	10
Sammendratt utvikling egenkapital	10
Sammendratt kontantstrøm IFRS	11
Noter	11

Mer informasjon om Orkla på www.orkla.no/investor

Foto: Ole Walter Jacobsen.

Ansatte i Orkla, deres barn og venner, er modeller på bildene, som er tatt av fotograf Ole Walter Jacobsen.

Design og layout av Design Container.

Hovedtrekk i 4. kvartal

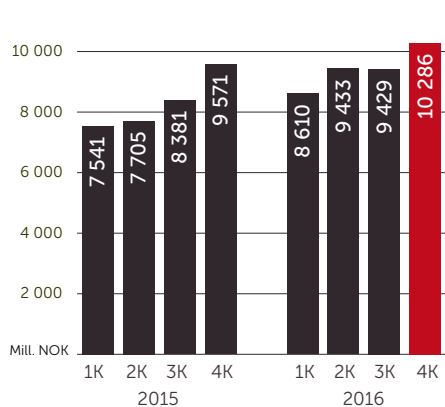
- EBIT (adj.)¹ for konsernet endte på 1.307 mill. kroner i 4. kvartal, tilsvarende en vekst på 19 %.
- Merkevareområdet hadde en rapportert salgsvekst på 5 % og en organisk³ omsetningsvekst på 0,1 %. EBIT (adj.)¹-veksten var på 54 mill. kroner (5 %).
- Merkevareområdets EBIT (adj.)¹-margin endte på 12,8 %, uendret fra fjoråret. Positiv effekt fra kostnadsforbedringer ble motvirket av utvanningseffekter fra oppkjøpte selskaper samt bortfall av varemerker med høy lønnsomhet fra Unilever.
- Orkla Investments oppnådde en EBIT (adj.)¹ vekst på 114 mill. kroner, i hovedsak drevet av salg av deler av en tidligere industrieiendom i Sveits.
- Tilknyttede og felleskontrollerte selskaper leverte et godt bidrag, drevet av sterk fremgang i Sapa.
- Resultat pr. aksje endte på 1,09 kroner, tilsvarende en vekst på 49 %.

Nøkkeltall for Orklakonsernet

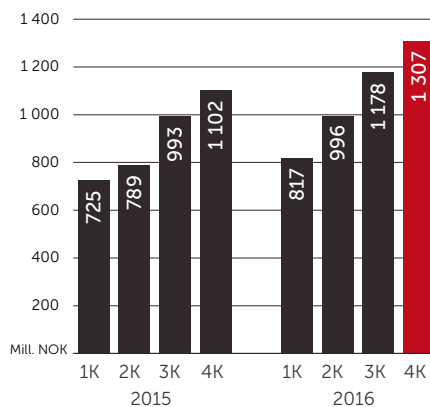
Beløp i mill. NOK	Note	1.1.–31.12.		1.10.–31.12.	
		2016	2015	2016	2015
Driftsinntekter	2	37 758	33 198	10 286	9 571
Driftsinntekter merkevareområdet	2	36 422	32 002	9 734	9 314
Organisk omsetningsvekst merkevareområdet (%)		1,8	2,8	0,1	4,1
EBIT (adj.) ¹	2	4 298	3 609	1 307	1 102
EBIT (adj.) ¹ merkevareområdet	2	4 300	3 839	1 249	1 195
Resultat før skattekostnad		5 182	4 090	1 344	946
Resultat pr. aksje utvannet (NOK)		4,22	3,24	1,09	0,73
Kontantstrøm fra driften*	13	3 368	3 641	1 411	1 577
Netto rentebærende gjeld	6	8 056	7 805		
Egenkapitalandel (%)		60,9	62,2		
Net gearing ⁴		0,24	0,23		

*Eksklusive Financial Investments

Driftsinntekter

EBIT (adj.)¹

10.286

DRIFTSINNTEKTER
Konsernets driftsinntekter ble 10.286 mill. kroner i 4. kvartal 2016

1.307

EBIT (ADJ.)¹
Konsernets EBIT (adj.)¹ ble 1.307 mill. kroner i 4. kvartal 2016

¹Driftsresultat før andre inntekter og kostnader

²Tall i parentes er for tilsvarende periode foregående år

³Justert for valutaomregningseffekter og strukturelle endringer

⁴Netto rentebærende gjeld/Egenkapital

Finansielle forhold

Driftsinntektene for konsernet endte på 10.286 mill. kroner (9.571 mill. kroner)² i 4. kvartal, tilsvarende en rapportert inntektsvekst på 7 %. Fremgangen var i hovedsak relatert til strukturell vekst innenfor merkevareområdet og salg av landområder fra en tidligere industrieiendom (Attisholz) i Sveits i Orkla Financial Investments. Den organiske³ salgsveksten i Orkla Confectionery & Snacks og Orkla Care ble motvirket av negativ organisk³ vekst i Orkla Foods og Orkla Food Ingredients. Valutaomregningseffekter ved konsolidering bidro negativt til merkevareområdets driftsinntekter, med 315 mill. kroner i kvartalet.

For konsernet endte EBIT (adj.)¹ på 1.307 mill. kroner (1.102 mill. kroner)² i 4. kvartal, tilsvarende en vekst på 19 %. Fremgangen i kvartalet var drevet av kostnadsbesparelser innen merkevareområdet og nevnte salg av landområder i Sveits. For merkevareområdet endte EBIT (adj.)¹ på 1.249 mill. kroner (1.195 mill. kroner)² i 4. kvartal, tilsvarende en vekst på 5 %. Valutaomregningseffekter ved konsolidering bidro negativt til merkevareområdets EBIT (adj.)¹, med 36 mill. kroner i kvartalet.

Det omfattende restruktureringsarbeidet i konsernet fortsatte i 4. kvartal, og konsernets andre inntekter og kostnader utgjorde -122 mill. kroner (-234 mill. kroner)² i kvartalet, se note 3. Dette var i hovedsak relatert til oppkjøps- og integrasjonskostnader samt forbedringsprosesser i konsernet.

Resultatet fra tilknyttede og felleskontrollerte selskaper var på 161 mill. kroner (89 mill. kroner)², drevet av forbedret drift i Sapa. Orklas andel av resultatet i Sapa var 190 mill. kroner (17 mill. kroner)². Fremgangen i Sapa skyldtes i hovedsak økt inntjening fra en høyere andel av salg av videreforedledede produkter, i tråd med Sapas strategi, samt kontinuerlige interne forbedringer. Jotun var i kvartalet negativt påvirket av lavere omsetning, kombinert med en økning i uforutsette kostnader knyttet til reklamasjoner, valutatap i Egypt og tap på fordringer.

Netto rentekostnad endte i 4. kvartal på -40 mill. kroner (-33 mill. kroner)². Lavere rentenivå reduserte rentekostnadene, isolert sett, i kvartalet. Samme kvartal i fjor ble imidlertid positivt påvirket av en resultatført urealisert verdøkning på renteswapper som ikke sikringsbokføres.

Gjennomsnittlig lånerente var 1,7 % i kvartalet, og konsernets netto rentebærende gjeld ved utgangen av kvartalet var 8,1 mrd. kroner, mot 7,8 mrd. kroner pr. 31. desember 2015.

Konsernets resultat før skatt ble 1.344 mill. kroner (946 mill. kroner)², og skattekostnaden er beregnet til 237 mill. kroner (172 mill. kroner)² i 4. kvartal. Orklas

resultat pr. aksje utvannet ble 1,09 kroner (0,73 kroner)² i kvartalet.

Strukturelle tiltak

Orkla har gjennom sitt heleide datterselskap Orkla Health Poland signert og gjennomført en avtale om kjøp av merket Colon-C gjennom en eiendelstransaksjon. Med dette kjøpet styrker Orkla sitt fotfeste innen magehelse, som er en raskt voksende kategori. Colon-C er en ledende merkevare innen kategorien konstipasjon og er markedsledende innen fibersegmentet i Polen. Merkevaren ble regnskapsmessig innregnet fra 1. oktober 2016.

For mer informasjon om kjøpte og solgte selskaper, se note 5.

Kontantstrøm og kapitalforhold

Kommentarene nedenfor er knyttet til kontantstrømoppstillingen på Orklas format og refererer til perioden 1. januar til 31. desember 2016. Det henvises til note 13 i denne rapporten.

Kontantstrøm fra driften (eksklusive Financial Investments) endte på 3.368 mill. kroner (3.641 mill. kroner)² for 2016. Det har i 4. kvartal vært en sesongmessig frigjøring av driftskapitalen på 364 mill. kroner. For året som helhet var det en midlertidig oppbygging av driftskapitalen, sterkt drevet av strukturprosjekter ved fabrikker i Orkla Foods kombinert med lageroppbygging av PepsiCo-produkter. Nedgang i driftskapitalen i 2015 var i hovedsak relatert til en innbetalt fordring på engangskompensasjon fra reforhandling av Unilever-avtalen.

Netto fornyelsesinvesteringer var på 1.327 mill. kroner (930 mill. kroner)², i hovedsak relatert til et høyere investeringsnivå i Orkla Foods som følge av pågående endringer i fabrikkstruktur. Kontantstrøm fra driften fra Financial Investments var 45 mill. kroner (94 mill. kroner)² i 2016.

Det ble utbetalt et ordinært utbytte på 2,50 kroner pr. aksje for regnskapsåret 2015. Totalt utgjorde betalte utbytter 2.599 mill. kroner i 2016.

For å oppfylle gjenværende opsjonsprogram har det i 2016 blitt netto kjøpt egne aksjer, med en kontantstrømeffekt på -77 mill. kroner (-31 mill. kroner)². Ekspansjonsinvesteringer utgjorde 163 mill. kroner (388 mill. kroner)² i 2016.

Salg av selskaper utgjorde 415 mill. kroner i 2016 og var i hovedsak relatert til salg i eiendomsporteføljen samt salg av varemerket Asan. Kjøp av selskaper utgjorde 2.651 mill. kroner i 2016 og var relatert til oppkjøp innen merkevareområdet, hvor Hamé og Harris utgjorde den største delen av beløpet. I 2016 har det, inkludert

nedsalget i Gränges, blitt netto solgt aksjer og finansielle eiendeler for 1.194 mill. kroner.

Netto kontantstrøm for konsernet var -956 mill. kroner (-1.561 mill. kroner)² i 2016. Konsernets rentebærende gjeld for året hadde en gjennomsnittlig lånerente på 1,8 %, i hovedsak fordelt på valutaene SEK, EUR og DKK. Positive omregningseffekter på 705 mill. kroner som følge av endrede valutakurser bidro til å redusere netto rentebærende gjeld, som endte på 8.056 mill. kroner.

Egenkapitalandelen ved utgangen av 2016 var 60,9 %, mot 62,2 % pr. 31. desember 2015. Tilsvarende var net gearing⁴ 0,24, mot 0,23 pr. 31. desember 2015. Gjennomsnittlig gjenværende løpetid på gjeld og ubenyttede kredittlinjer er 3,3 år. Orkla har en robust finansiell stilling med likviditetsreserver og kredittlinjer som mer enn overstiger låneforfall og kjente kapitalutlegg i de nærmeste 12 måneder.

Merkevareområdet

Beløp i mill. NOK	1.1.-31.12.		1.10.-31.12.	
	2016	2015	2016	2015
Driftsinntekter	36 422	32 002	9 734	9 314
Organisk omsetningsvekst (%)	1,8	2,8	0,1	4,1
EBIT (adj.) ¹	4 300	3 839	1 249	1 195
Driftsmargin EBIT (adj.) ¹ (%)	11,8	12,0	12,8	12,8
Kontantstrøm fra driften før investeringer	4 669	4 627	1 731	1 880
Netto fornyelsesinvesteringer	(1 254)	(859)	(265)	(266)
Kontantstrøm fra driften	3 415	3 768	1 466	1 614
Ekspansjonsinvesteringer	(163)	(388)	(31)	(152)

1.1.-31.12.2016				
Salgsinntekter %-vis endring	FX	Struktur	Organisk vekst	Sum
Branded Consumer Goods	1,6	10,4	1,8	13,8

Merkevareområdet hadde 0,1 % organisk³ omsetningsvekst i 4. kvartal. Veksten var drevet av Orkla Confectionery & Snacks og Orkla Care, mens Orkla Foods og Orkla Food Ingredients hadde en organisk³ salgstilbakegang i kvartalet.

Orkla Foods hadde en organisk³ salgstilbakegang som primært var drevet av svakere salg i dagligvarekanalen i Norge, som hovedsakelig skyldtes sterke sammenligningstall fra samme kvartal i 2015. Orkla Confectionery & Snacks hadde bredbasert organisk³ omsetningsvekst, delvis drevet av salg av løsevektgodteri til Coop i Norge og distribusjonsavtalen med PepsiCo. Samtidig var det underliggende vekst i kjerneporteføljen i flere markeder. Orkla Care leverte god organisk³ salgsvekst i samtlige virksomheter, bortsett fra Pierre Robert Group. Pierre Robert Group hadde negativ organisk³ vekst i både

Norge og Sverige, delvis som følge av færre kampanjer sammenlignet med fjoråret. Orkla Food Ingredients hadde organisk³ salgstilbakegang. Denne tilbakegangen var fortsatt drevet av markant prisnedgang på mandler og smørblandingsprodukter samt tap av deler av en salgs-kontrakt til industrikunde med effekt fra 3. kvartal.

Markedsveksten i Orklas kategorier var totalt sett positiv i 2016. Orkla hadde varierende utvikling mellom kategorier og markeder, men i sum var veksten for merkevareområdet anslått til noe lavere enn markedsveksten.

EBIT (adj.)¹ for merkevareområdet endte på 1.249 mill. kroner (1.195 mill. kroner)², tilsvarende en vekst på 5 %. Veksten var primært drevet av oppkjøpte virksomheter, kostnadsforbedringer og synergiuttak.

Kostnadsforbedringsprogrammer bidro positivt til EBIT (adj.)¹-marginen i 4. kvartal. Dette ble imidlertid motvirket av utvanningseffekter fra oppkjøpte selskaper samt bortfall av varemerker med høy lønnsomhet fra Unilever. I sum endte EBIT (adj.)¹-marginen på samme nivå som i fjor, 12,8 %.

Orkla Foods

Beløp i mill. NOK	1.1.-31.12.		1.10.-31.12.	
	2016	2015	2016	2015
Driftsinntekter	15 476	13 250	4 186	3 822
EBIT (adj.) ¹	1 968	1 701	616	561
Driftsmargin EBIT (adj.) ¹ (%)	12,7	12,8	14,7	14,7
Kontantstrøm fra driften før investeringer	1 912	1 888	637	736
Netto fornyelsesinvesteringer	(717)	(382)	(130)	(120)
Kontantstrøm fra driften	1 195	1 506	507	616
Ekspansjonsinvesteringer	(145)	(368)	(27)	(152)

- Resultatfremgang i hovedsak drevet av kostnads-reduksjoner og strukturell vekst
- Moderat organisk³ salgstilbakegang sammenlignet med et sterkt 4. kvartal i fjor
- Flat marginutvikling til tross for utvanning fra oppkjøpte virksomheter

Orkla Foods hadde i 4. kvartal driftsinntekter på 4.186 mill. kroner (3.822 mill. kroner)², tilsvarende en rapportert salgsvekst på 10 %, i hovedsak drevet av strukturell vekst.

Den organiske³ salgsnedgangen var på 0,6 %, hovedsakelig drevet av svakere salg i dagligvarekanalen i Norge. Tilbakegangen må dog ses i lys av sterke sammenligningstall fra 4. kvartal i 2015. Tallene i 2015 var positivt påvirket av høyt innsalg i forkant av julesesongen og sterk priskonkurranse i handelen på produkter relatert til høytiden, samt høyt kampanjeinnsalg. På den positive siden bidro den utvidede distribusjonsavtalen med PepsiCo med god salgsvekst i kvartalet.

Flere innovasjoner og produkter lansert i tidligere kvartaler, bidro positivt, herunder god salgsvekst fra nye produkter under varemerket TORO og ulike pizzavarianter i Norge, påleggssalater og fersk pasta i Danmark samt vegetariske ferdigretter i Sverige.

EBIT (adj.)¹ endte på 616 mill. kroner (561 mill. kroner)², tilsvarende en vekst på 10 %. Resultatfremgangen var i hovedsak drevet av strukturell vekst fra oppkjøp samt kostnadsreduksjoner og positive bidrag fra synergiuttak i flere markeder. Hamé, som ble inkludert med virkning fra 1. april 2016, leverte salgs- og resultatfremgang i kvartalet. Det samlede resultatet ble likevel noe svekket av økte innkjøpskostnader som følge av økte priser på sentrale råvarer, negative produktmikseffekter og negative valutakonsolideringseffekter. I tillegg hadde leveranseutfordringer i Norden, delvis knyttet til pågående endringer i produksjonsstrukturen, en negativ effekt også i dette kvartalet. Utviklingen i EBIT (adj.)¹-margin var flat. Både oppkjøpet av Hamé og inkluderingen av distribusjonsavtalen med PepsiCo hadde en utvannende effekt på marginen.

Orkla Confectionery & Snacks

Beløp i mill. NOK	1.1.-31.12.		1.10.-31.12.	
	2016	2015	2016	2015
Driftsinntekter	6 230	5 813	1 796	1 818
EBIT (adj.) ¹	937	843	341	314
Driftsmargin EBIT (adj.) ¹ (%)	15,0	14,5	19,0	17,3
Kontantstrøm fra driften før investeringer	1 283	962	569	532
Netto fornyelsesinvesteringer	(205)	(270)	(47)	(71)
Kontantstrøm fra driften	1 078	692	522	461
Ekspansjonsinvesteringer	(4)	(16)	(2)	(1)

- Organisk³ salgsvekst drevet av bredbasert volumvekst
- Resultatfremgang i hovedsak drevet av omsetningsvekst og lavere kostnader

Orkla Confectionery & Snacks hadde i 4. kvartal driftsinntekter på 1.796 mill. kroner (1.818 mill. kroner)², tilsvarende en organisk³ omsetningsvekst på 2,9 %.

Avtalen om salg av løsevektgodteri til Coop i Norge og distribusjonsavtalen med PepsiCo for salg av Lay's snacksprodukter i Norge, Sverige og Finland var viktige bidragsyttere til salgsvekst også i 4. kvartal. Den øvrige porteføljene viste også vekst, målt mot et sterkt kvartal i 2015. Veksten var knyttet til alle hovedkategoriene og alle markedene unntatt Danmark. Veksten var spesielt høy i Norge og Sverige og i de latviske hjemmemarkedene. Innovasjoner lansert i kvartalet, var blant annet popcorn i Sverige og relansering av sjokoladeplater i Baltikum.

EBIT (adj.)¹ endte på 341 mill. kroner (314 mill. kroner)² i 4. kvartal, og resultatfremgangen var drevet av

omsetningsvekst og lavere kostnader. Arbeidet med kontinuerlige kostnadsforbedringstiltak og effektiviseringer fortsatte i 4. kvartal. Dette var primært knyttet til fabrikkkostnader, i tillegg til reduserte øvrige faste kostnader i Latvia. EBIT (adj.)¹-marginen i kvartalet endte på 19,0 %, en økning på 1,7 %-poeng fra fjoråret.

Orkla Care

Beløp i mill. NOK	1.1.-31.12.		1.10.-31.12.	
	2016	2015	2016	2015
Driftsinntekter	6 740	5 534	1 730	1 640
EBIT (adj.) ¹	956	881	186	204
Driftsmargin EBIT (adj.) ¹ (%)	14,2	15,9	10,8	12,4
Kontantstrøm fra driften før investeringer	873	1 224	306	363
Netto fornyelsesinvesteringer	(146)	(75)	(47)	(32)
Kontantstrøm fra driften	727	1 149	259	331
Ekspansjonsinvesteringer	-	-	-	-

- Omsetningsvekst drevet av oppkjøp og positiv organisk³ vekst
- EBIT (adj.)¹-margin negativt påvirket av utvannings-effekter fra oppkjøpte selskaper, bortfall av varemerker fra Unilever og høyere reklameinvesteringer
- Oppkjøpet av Colon-C, en ledende merkevare innenfor magehelse, ble konsolidert inn fra 1. oktober

Orkla Care hadde i 4. kvartal driftsinntekter på 1.730 mill. kroner (1.640 mill. kroner)², tilsvarende en rapportert salgsvekst på 5,5 %. Bortfallet av varemerkene fra Unilever samt Asan og Allévo ble mer enn kompensert av både strukturell og organisk³ omsetningsvekst. Den organiske³ salgsfremgangen endte på 2,3 %. Samtlige virksomheter, bortsett fra Pierre Robert Group, leverte vekst i kvartalet.

Orkla Home & Personal Care hadde bredbasert vekst utenfor Norden, mens konkurranseklimaet i Norge fortsatt er krevende. Orkla Health leverte organisk³ vekst samlet, dog med variasjoner mellom de ulike markedene. Lilleborg⁵ fortsatte trenden fra tidligere kvartaler i 2016 med organisk³ salgs- og resultatvekst. Orkla House Care leverte organisk³ vekst i kvartalet. Pierre Robert Group hadde salgstilbakegang i kvartalet i både Norge og Sverige, hvor noe av nedgangen var forklart med færre kampanjer sammenlignet med fjoråret. Orkla Wound Care viste god organisk³ vekst, drevet av innovasjoner, økt distribusjon og høyt kampanjetrykk.

EBIT (adj.)¹ endte på 186 mill. kroner (204 mill. kroner)² i 4. kvartal. Resultatnedgangen må ses i lys av vesentlig økte reklameinvesteringer i kvartalet og høyt resultatbidrag i 2015 fra de solgte Unilever-varemerkene samt Asan og Allévo. EBIT (adj.)¹-marginen i 4. kvartal endte på 10,8 % (12,4 %)². Nedgangen sammenlignet med fjoråret var i hovedsak relatert til utvanningseffekt fra inkludering av oppkjøpte selskaper med sesongmessige lave marginer

⁵Lilleborg Profesjonell byttet selskapsnavn til Lilleborg 11. januar 2017.

i 4. kvartal samt bortfall av varemerker med høy lønnsomhet fra Unilever.

Orkla Food Ingredients

Beløp i mill. NOK	1.1.–31.12.		1.10.–31.12.	
	2016	2015	2016	2015
Driftsinntekter	8 161	7 598	2 072	2 115
EBIT (adj.) ¹	439	414	106	116
Driftsmargin EBIT (adj.) ¹ (%)	5,4	5,4	5,1	5,5
Kontantstrøm fra driften før investeringer	601	553	219	250
Netto fornyelsesinvesteringer	(186)	(132)	(41)	(44)
Kontantstrøm fra driften	415	421	178	206
Ekspansjonsinvesteringer	(14)	(4)	(1)	-

- Salgstilbakegang relatert til lavere priser på mandel- og smørblandingsprodukter, og tap av industrikontrakt i Norge
- Fortsatt svak lønnsomhet på smørblandingsprodukter
- Økt eksponering mot iskremingredienser- og tilbehør påvirket EBIT (adj.)¹ negativt i 4. kvartal, på grunn av sesongeffekt

Orkla Food Ingredients hadde i 4. kvartal driftsinntekter på 2.072 mill. kroner (2.115 mill. kroner)², tilsvarende en rapportert nedgang på 2 %. Den organiske³ salgsnedgangen ble på 3,2 %, drevet av lavere priser til kunde på marsipan (fall i råvarepriser) og smørblandingsprodukter som følge av økt konkurranse i EU. I tillegg falt salget av bakeriingredienser i Norge etter tap av deler av en salgs-kontrakt med en industrikunde med effekt fra 3. kvartal.

EBIT (adj.)¹ endte på 106 mill. kroner (116 mill. kroner)² i 4. kvartal, tilsvarende en rapportert tilbakegang på 9 %. Tilbakegangen kan i hovedsak henføres til negativt resultat fra smørblandingsprodukter og svake resultater på bakeriingredienser i Finland samt kostnadsoverskridelser ved produksjonsenheten for blant annet sukkerbaserte strøsselprodukter i Sverige. I tillegg ble EBIT (adj.)¹ i kvartalet negativt påvirket av den økte eksponeringen mot iskremingredienser- og tilbehør, som på grunn av sesongeffekt hadde negativt resultat i 4. kvartal.

Orkla Investments

Hydro Power

EBIT (adj.)¹ endte på 31 mill. kroner (49 mill. kroner)² for Hydro Power i 4. kvartal 2016. Reduksjonen skyldtes i hovedsak vesentlig lavere produksjonsvolum sammenlignet med 4. kvartal i 2015, som følge av mindre nedbør og tilsig både på Østlandet og Vestlandet. Dette ble bare delvis motvirket av høyere realiserte kraftpriser. Produksjonen i 4. kvartal 2016 endte på 451 GWh (713 GWh)². Områdeprisen i Sauda i perioden ble

29,6 øre/kWh, mot 19,7 øre/kWh i 4. kvartal 2015. Det var tilsvarende prisutvikling for Sarpsfoss, men med en noe høyere områdepris i 4. kvartal 2016 (31,8 øre/kWh). Drifts-kostnadene i 4. kvartal var lavere enn i samme periode i fjor. Fyllingsgraden i vannmagasinet i Sauda var over normalnivå ved utgangen av kvartalet, mens fyllingsgraden i Glomma var noe under normalnivå.

Financial Investments

EBIT (adj.)¹ for Orkla Financial Investments utgjorde 115 mill. kroner (-17 mill. kroner)² i 4. kvartal. Resultatet var i hovedsak relatert til salg av landområder fra en tidligere industrieiendom (Attisholz) i Sveits. I tillegg bidro ferdig-stillelse og overlevering av de siste boligene i Mortensrud-prosjektet i Oslo positivt. De viktigste aktivitetene for øvrig var utvikling og arbeid med salg knyttet til eksisterende eiendomsportefølje.

I kvartalet ble det solgt aksjer og finansielle eiendeler for 75 mill. kroner. Markedsverdien av den gjenværende aksjeporteføljen (inkludert fond) var ved utgangen av året 107 mill. kroner, med tilhørende resultatreserver på 53 mill. kroner.

Sapa (50 % eierandel)

Sapa forbedret underliggende EBIT⁶ i 4. kvartal 2016 sammenlignet med samme periode i fjor. Den økte inntjeningen var drevet av en høyere andel av salg av videreforedledede produkter, i tråd med Sapas strategi, samt kontinuerlige interne forbedringer. 4. kvartal i 2015 var også negativt påvirket av ikke driftsrelaterte kostnader.

Underliggende EBIT⁶ for 2016 økte sammenlignet med 2015, drevet av økt fokus på videreforedledede produkter, i tråd med strategien, forbedret kostnadsnivå for Extrusion Europe og vellykket restrukturering i Building Systems og Precision Tubing. Resultatene fra Extrusion North America var stabile, til tross for operasjonelle utfordringer og en avmatting i noen markeder.

Den underliggende EBIT⁶-veksten, kombinert med positiv utvikling i arbeidskapital, bidro til en forbedring i ROCE⁷ før skatt til 15,3 % i 2016, sammenlignet med 9,5 % i 2015.

Netto rentebærende gjeld ved utgangen av 2016 utgjorde om lag 0,1 mrd. kroner, ned fra 1,8 mrd. kroner ved utgangen av 2015.

I Nord-Amerika økte etterspørselen etter ekstruderte produkter med 1,9 % sammenlignet med samme kvartal året før. For året som helhet økte den nordamerikanske etterspørselen etter ekstruderte produkter med 2,1 % sammenlignet med 2015. Økningen var drevet av økt aktivitet innen bygg- og anleggsmarkedet og sterkere

⁶Sapa underliggende EBIT = EBIT justert for urealiserte derivateffekter i tillegg til vesentlig nedskrivning av varige driftsmidler og goodwill, restruktureringsprosjekter og andre spesielle poster

⁷ROCE = Underliggende EBIT / gjennomsnittlig anvendt kapital siste 12 måneder

etterspørsel i bilindustrien, delvis motvirket av et svakere marked innenfor transportindustrien.

I Europa økte etterspørselen etter ekstruderte produkter med rundt 1,3 % sammenlignet med samme kvartal i fjor. For året som helhet økte etterspørsel etter ekstruderte produkter i Europa med 1,5 % sammenlignet med 2015. Økningen var hovedsakelig drevet av en sterkere etterspørsel i bil- og transportindustrien og et noe forbedret bygg- og anleggsmarked.

Etterspørselen etter ekstruderte produkter ventes å få en sesongmessig økning i 1. kvartal 2017.

Jotun (42,5 % eierandel)

Jotun fortsatte å levere volumvekst og et solid driftsresultat i 2016, selv om omsetningen og driftsresultatet falt i forhold til rekordåret 2015. Salgsveksten avtok i løpet av siste halvdel av året, primært grunnet lavere aktivitet innen Marine Coatings-segmentet og offshoresektoren. Resultatet i 4. kvartal var preget av en lavere omsetning, kombinert med en økning i uforutsette kostnader knyttet til reklamasjoner, valutatap i Egypt og tap på fordringer.

Jotun fortsatte å investere i økt produksjonskapasitet, i tråd med selskapets vekststrategi. De største investeringene i 2016 har i hovedsak vært bygging av produksjonsfasiliteter i Oman, Filippinene, Myanmar og Malaysia, i tillegg til nytt forsknings- og utviklingssenter og kontorbygg i Sandefjord.

Utsikter fremover

I markedene hvor Orkla har sin tilstedeværelse, forventes det fortsatt moderat vekst i årene som kommer, med noe variasjon mellom markedene.

Orkla fortsetter å møte sterk konkurranse fra importerte internasjonale merkevarer og fra handelens egne merkevarer. Dette gjør at Orkla må fortsette tiltakene for å sikre konkurransekraft og posisjon fremover. Arbeidet med optimalisering og effektivisering av vareforsyning for å utnytte stordriftsfordeler og redusere kostnader vil fortsette.

De internasjonale råvareprisene Orkla er eksponert mot, har i sum økt noe den senere tiden. Det er imidlertid stor variasjon mellom ulike råvaregrupper, og usikkerheten knyttet til utviklingen i råvarepriser fremover, er generelt høy.

De ulike forretningsområdene er i større eller mindre grad eksponert mot valutarisiko, og det er usikkerhet knyttet til valutakursutviklingen fremover. Mange av Orklas norske selskaper gjør en betydelig andel av sine innkjøp i norske kroner, noe som reduserer totaleffekten av endringer i den norske kronen mot andre valutaer.

Strategien om å være et ledende merkevareselskap, med Norden og Baltikum som hovedmarkeder i tillegg til utvalgte geografier, ligger fast. Orkla målsetter organisk³ omsetningsvekst minst på nivå med markedsveksten og årlig justert EBIT (adj.)¹-vekst på 6–9 % innen merkevareområdet for perioden 2016–2018.

Oslo, 8. februar 2017
I styret for Orkla ASA

Sammendratt resultatregnskap

Beløp i mill. NOK	Note	1.1.–31.12.		1.10.–31.12.	
		2016	2015	2016	2015
Driftsinntekter	2	37 758	33 198	10 286	9 571
Driftskostnader		(32 314)	(28 532)	(8 687)	(8 188)
Av- og nedskrivninger varige driftsmidler og amortisering immaterielle eiendeler		(1 146)	(1 057)	(292)	(281)
Driftsresultat før andre inntekter og kostnader (EBIT adj.)	2	4 298	3 609	1 307	1 102
Andre inntekter og kostnader	3	(382)	(502)	(122)	(234)
Driftsresultat		3 916	3 107	1 185	868
Resultat fra tilknyttede og felleskontrollerte selskaper		1 378	1 111	161	89
Renter, netto		(177)	(192)	(40)	(33)
Øvrige finansposter, netto	7	65	64	38	22
Resultat før skattekostnad		5 182	4 090	1 344	946
Skattekostnad		(807)	(722)	(237)	(172)
Periodens resultat for videreført virksomhet		4 375	3 368	1 107	774
Gevinst/tap/resultat ikke videreført virksomhet		-	(17)	-	(17)
Periodens resultat		4 375	3 351	1 107	757
Minoritetens andel av periodens resultat		82	56	(5)	10
Majoritetens andel av periodens resultat		4 293	3 295	1 112	747

Resultat pr. aksje

Beløp i NOK	1.1.–31.12.		1.10.–31.12.	
	2016	2015	2016	2015
Resultat pr. aksje	4,22	3,24	1,09	0,73
Resultat pr. aksje, utvannet	4,22	3,24	1,09	0,73
Resultat pr. aksje for videreført virksomhet, utvannet	4,22	3,25	1,09	0,75

Sammendratt oppstilling over totalresultat

Beløp i mill. NOK	Note	1.1.–31.12.		1.10.–31.12.	
		2016	2015	2016	2015
Periodens resultat		4 375	3 351	1 107	757
<i>Poster etter skatt som ikke vil bli reklassifisert over resultat i etterfølgende perioder</i>					
Endring estimatavvik pensjoner		(53)	(15)	(53)	(15)
<i>Poster etter skatt som vil bli reklassifisert over resultat i etterfølgende perioder</i>					
Endring resultatreserve aksjer	4	(234)	6	(46)	183
Endring sikringsreserve	4	46	31	80	(54)
Ført mot egenkapital i tilknyttede og felleskontrollerte selskaper	4	(611)	685	260	346
Omregningsdifferanser		(648)	881	19	347
Konsernets totalresultat		2 875	4 939	1 367	1 564
Minoritetens andel av totalresultatet		76	71		
Majoritetens andel av totalresultatet		2 799	4 868		

Sammendratt konsernbalanse

Beløp i mill. NOK	Note	31.12. 2016	31.12. 2015
Immaterielle eiendeler		18 343	17 676
Varige driftsmidler		11 038	10 523
Investeringer i tilknyttede og felleskontrollerte selskaper og andre finansielle eiendeler	6	13 148	13 029
Langsiktige eiendeler		42 529	41 228
Eiendeler holdt for salg		-	182
Varelager		5 195	4 623
Beholdning eiendom under utvikling		70	216
Kunde- og andre handelsfordringer		5 597	5 267
Øvrige fordringer	6	902	625
Aksjer og finansielle eiendeler		107	1 376
Likvide midler	6	1 204	721
Kortsiktige eiendeler		13 075	13 010
Sum eiendeler		55 604	54 238
Innskutt egenkapital		1 994	1 994
Opptjent egenkapital		31 480	31 335
Minoritetsinteresser		402	417
Egenkapital		33 876	33 746
Avsetninger og annen langsiktig gjeld		4 146	4 191
Rentebærende gjeld langsiktig	6	7 172	8 722
Rentebærende gjeld kortsiktig	6	2 496	399
Leverandør- og annen handelsgjeld		4 329	3 846
Annen kortsiktig gjeld		3 585	3 334
Sum gjeld og egenkapital		55 604	54 238
Egenkapitalandel (%)		60,9	62,2

Sammendratt utvikling egenkapital

Beløp i mill. NOK	1.1. – 31.12.2016			1.1. – 31.12.2015		
	Majoritetens egenkapital	Minoritets- interesser	Total egenkapital	Majoritetens egenkapital	Minoritets- interesser	Total egenkapital
Egenkapital 1.1.	33 329	417	33 746	31 059	245	31 304
Konsernets totalresultat	2 799	76	2 875	4 868	71	4 939
Utbytte	(2 545)	(54)	(2 599)	(2 544)	(19)	(2 563)
Netto kjøp/salg egne aksjer	(77)	-	(77)	(31)	-	(31)
Endring eierandel minoriteter	(32)	(37)	(69)	(23)	120	97
Egenkapital ved periodens slutt	33 474	402	33 876	33 329	417	33 746

Sammendratt kontantstrøm IFRS

Beløp i mill. NOK	Note	1.1. – 31.12.		1.10. – 31.12.	
		2016	2015	2016	2015
Kontantstrøm fra driften før investeringer		4 617	4 574	1 725	1 827
Mottatte utbytter og betalte finansposter		7	(3)	(25)	(88)
Betalte skatter		(506)	(727)	(70)	(59)
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		4 118	3 844	1 630	1 680
Netto investeringer		(1 367)	(1 227)	(171)	(435)
Netto salg (kjøp) av selskaper	5	(1 887)	(779)	(35)	(88)
Netto salg aksjer og finansielle eiendeler		1 194	298	75	73
Andre betalinger og ikke videreført virksomhet		11	158	7	3
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		(2 049)	(1 550)	(124)	(447)
Netto betalt til aksjonærer		(2 676)	(2 594)	4	72
Endring rentebærende gjeld og rentebærende fordringer ¹		1 100	(1 617)	(1 218)	(1 695)
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		(1 576)	(4 211)	(1 214)	(1 623)
Valutaeffekt likvide midler		(10)	23	8	6
Endring likvide midler		483	(1 894)	300	(384)
Likvide midler	6	1 204	721		

¹Rapporteres eksklusive rentebærende gjeld og fordringer som inngår i transaksjonen ved kjøp og salg av selskaper.

Se også note 13 for kontantstrøm i Orkla-format.

NOTER

NOTE 1 OVERORDNET INFORMASJON

Orkla ASAs sammendratte konsernregnskap pr. 4. kvartal 2016 ble godkjent på styremøtet 8. februar 2017. Regnskapstillene er ikke reviderte. Orkla ASA er et allmennaksjeselskap med kontoradresse Skøyen i Oslo (Norge).

Aksjene omsettes på Oslo Børs. Delårsrapporten er utarbeidet i tråd med IAS 34 Delårsrapportering. Det er fulgt samme regnskapsprinsipper og beregningsmetoder som i siste årsregnskap.

Som følge av nytt regelverk rundt «Alternative resultatmål i finansiell rapportering» har konsernet tydeliggjort definisjonen av «Organisk vekst», se definisjon på side 3 i denne rapporten. Endringen i omsetningsvekst er samtidig presentert i egen tabell, splittet på elementene «Valutaeffekter», «Strukturelle endringer» og «Organisk vekst», se side 5. På samme måten er begrepet «Ekspanjonsinvesteringer» blitt definert i note 13 «Kontantstrøm Orkla-format».

I nøkkeltallsoppstillingen for konsernet er det fra 2016 lagt inn tre nye linjer som spesifiserer poster i merkevareområdet. Dette gjelder driftsinntekter, EBIT (adj.) og organisk vekst. Linjen for «Ikke videreført virksomhet» er tatt ut.

I resultatoppstillingen er linjene for «Av- og nedskrivning varige drifts-midler» og «Amortisering av immaterielle eiendeler» fra 2016 presentert på en linje. Hovedårsakene til dette er både ut fra et vesentlighetssyn og at konsernet nå presenterer EBIT (adj.) og således ikke skiller på hva som er amortiseringer. Sammenligningstillene er tilsvarende endret.

Konsernet har for øvrig ikke endret presentasjon, regnskapsprinsipper eller tatt i bruk nye standarder som vesentlig påvirker regnskaps-rapporteringen eller sammenligningen med tidligere perioder.

Konsernet har kjøpt ny virksomhet. Oppkjøpene er presentert i note 5.

NOTE 2 SEGMENTER

Driftsinntekter

Beløp i mill. NOK	1.1.–31.12.		1.10.–31.12.	
	2016	2015	2016	2015
Orkla	37 758	33 198	10 286	9 571
Branded Consumer Goods	36 422	32 002	9 734	9 314
Orkla Foods	15 476	13 250	4 186	3 822
Orkla Confectionery & Snacks	6 230	5 813	1 796	1 818
Orkla Care	6 740	5 534	1 730	1 640
Orkla Food Ingredients	8 161	7 598	2 072	2 115
Eliminerer Branded Consumer Goods	(185)	(193)	(50)	(81)
Orkla Investments	1 302	1 166	543	252
Hydro Power	721	690	166	192
Financial Investments	581	476	377	60
HK/Annen virksomhet/Eliminerer	34	30	9	5

Driftsresultat - EBIT (adj.)¹

Beløp i mill. NOK	1.1.–31.12.		1.10.–31.12.	
	2016	2015	2016	2015
Orkla	4 298	3 609	1 307	1 102
Branded Consumer Goods	4 300	3 839	1 249	1 195
Orkla Foods	1 968	1 701	616	561
Orkla Confectionery & Snacks	937	843	341	314
Orkla Care	956	881	186	204
Orkla Food Ingredients	439	414	106	116
Orkla Investments	323	211	146	32
Hydro Power	192	154	31	49
Financial Investments	131	57	115	(17)
HK/Annen virksomhet	(325)	(441)	(88)	(125)

¹Driftsresultat før andre inntekter og kostnader

NOTE 3 ANDRE INNTEKTER OG KOSTNADER

Beløp i mill. NOK	1.1.–31.12.		1.10.–31.12.	
	2016	2015	2016	2015
M&A- og integrasjonskostnader	(245)	(248)	(96)	(132)
Sluttoppgjør ansettelsesforhold o.l.	(59)	(142)	(12)	(87)
Gevinst/nedskrivninger i forbindelse med samordningsprosjekter	24	(51)	(1)	14
Nedskrivning i Orkla Food Ingredients	(56)	(23)	-	-
Andre restruktureringskostnader og spesielle IFRS-effekter	(46)	(38)	(13)	(29)
Sum andre inntekter og kostnader	(382)	(502)	(122)	(234)

Det pågår fortsatt betydelige integrasjons- og restruktureringsprosjekter i konsernet. Prosjekter knyttet til integrasjon av kjøpte selskaper og til sammenslåing av fabrikker krever og vil fortsatt kreve betydelige ressurser og kostnader.

Endringer av fabrikkstrukturen i Orkla Foods innebærer store prosjekter som resulterer i både anleggsmessige justeringer og kostnader til sluttpakker. Det er vedtatt å flytte all drikkeproduksjon fra Gimsøy Kloster i Skien til Kumla i Sverige. I tillegg påløper det kostnader knyttet til flyttingene vedtatt i 2015 fra Brumunddal og Larvik til Elverum (Nora og Denja) og fra Svinninge til Skælskør i Danmark.

Det har også påløpt kostnader til fortsatt integrering av Cederroth og NP Foods, samt O. Kavli. Spesielt integreringen av Cederroth er omfattende, men også NP Foods krever en god del organisasjonsmessige tilpasninger som berører hele strukturen i Baltikum. I tillegg er integreringen av Harris startet, men hoveddelen av kostnadene vil påløpe i 2017.

Det har påløpt M&A-kostnader ved oppkjøpene av Hamé, O. Kavli, merkene fra Nanso Group, Harris samt nye selskaper i Orkla Food Ingredients. Oppkjøpet av Kavli har resultert i en inntektsføring av en mindreverdi (badwill).

Nedskrivninger er omtalt i note 10.

NOTE 4 TOTALRESULTATET

Oppstilling over totalresultatet viser verdiendring på aksjer og finansielle eiendeler (resultatreserven) og verdiendring på sikringsinstrumenter (sikringsreserven). Disse størrelsene blir presentert etter skatt. Skatteeffekten pr. 4. kvartal 2016 knyttet til endring i resultatreserven utgjør 0 mill. kroner (0 mill. kroner i 2015) og skatteeffekten knyttet til endring i sikringsreserven utgjør 21 mill. kroner (24 mill. kroner i 2015).

Resultatreserve aksjer og sikringsreserve som inngår i egenkapitalen pr. 4. kvartal 2016 (etter skatt) utgjør henholdsvis 53 mill. kroner og -303 mill. kroner. Tilsvarende beløper akkumulerte omregningsdifferanser seg til 649 mill. kroner og akkumulerte poster ført mot egenkapitalen i tilknyttede og felleskontrollerte selskaper beløper seg til 1.082 mill. kroner pr. 4. kvartal 2016.

NOTE 5 KJØP OG SALG AV SELSKAPER

Orkla Foods har kjøpt **Hamé**, et ledende merkevareselskap innen matvarer i Tsjekkia og Slovakia. Transaksjonen ble gjennomført 31. mars 2016. I Tsjekkia og Slovakia har Hamé ledende posisjoner innen kategoriene leverpostei, ferdigmat, ketchup, konserverte grønnsaker, syltetøy og barnemat. Produktporteføljen inkluderer merkevarer som Hamé, Hamánek, Znojmia og Otma. I tillegg har Hamé sterke posisjoner innen leverpostei i Ungarn, Romania og Russland. Hamé har ca. 2.400 ansatte og ti fabrikker. Hamé oppnådde i 2014 salgsinntekter på CZK 4,9 mrd. (ca. 1,7 mrd. kroner) og et nettoresultat på CZK 234 mill. (ca. 83 mill. kroner). 70 % av Hamés salgsinntekter kommer fra Tsjekkia og Slovakia. Hamé er innregnet fra 1. april 2016.

Orkla Foods Danmark har kjøpt 100 % av aksjene i **O. Kavli A/S**. Selskapet er en betydelig leverandør til dagligvarehandelen i Danmark, med kjente varemerker som Fun, Grønnegården, Scoop og Blomberg's Gløgg. Orkla eide allerede Fun-merket i de øvrige nordiske landene, og med denne avtalen fikk Orkla det fulle eierskapet til Fun i Norden. O. Kavli omsatte i 2014 for DKK 170 mill. Selskapet har 70 medarbeidere. Overtakelsen skjedde med virkning fra 1. mars 2016 og det er beregnet en mindreverdi ved overtakelsen, se note 3.

Orkla House Care Norge AS har kjøpt **L.G. Harris & Co. Limited** (Harris), en ledende leverandør av «gjør-det-selv»-malerverktøy i Storbritannia med velkjente merkevarer som Harris, Lynwood, Harris Victory og T-Class. Orkla House Care dobler sin virksomhet med dette kjøpet. Harris eier to fabrikker, hvorav den ene er lokalisert i Stoke Prior i Bromsgrove, utenfor Birmingham (Storbritannia) og den andre i Zhaoqing City i Guangdong-provinsen (Kina). Til sammen har Harris nesten 1.000 ansatte. Selskapets hovedkontor ligger i Bromsgrove. Harris eier også 50 % i et joint venture med en lokal partner i India for å betjene det indiske markedet. I tillegg eier selskapet en minoritetsandel i en produsent av malerverktøy på Sri Lanka.

For siste 12 måneder pr. mars 2016, oppnådde Harris salgsinntekter på GBP 60,9 mill. (ca. 718 mill. kroner) og et EBITDA-resultat på GBP 5,7 mill. (ca. 67 mill. kroner) (ureviderte tall). Harris er innregnet fra 1. september 2016.

Pierre Robert har kjøpt fire velkjente merker innen sokker, strømpebukser og undertøy fra den finske merkeveleverandøren **Nanso Group**. Avtalen innebærer kjøp av merkene Norlyn, Amar, Black Horse og Finnwear, som har sterke posisjoner i finsk dagligvarehandel. Produktene passer godt sammen med Pierre Roberts eksisterende produktportefølje, som i tillegg til undertøy, sokker og strømpebukser består av treningstøy og ullundertøy. Varemerkene som inngår i avtalen hadde i 2015 en omsetning på EUR 17,2 mill. (ca. 163 mill. kroner). 22 medarbeidere vil bli overført til Pierre Robert som følge av transaksjonen. Kjøpet er innregnet fra 1. mai 2016.

Orkla Health Poland har kjøpt merkevaren **Colon-C** gjennom en eiendelstransaksjon. Med dette kjøpet styrker Orkla sitt fotfeste innen magehelse, som er en raskt voksende kategori. Merkevaren Colon-C er et godkjent europeisk varemerke med vekstpotensial også utenfor det polske markedet. Colon-C oppnådde en omsetning på PLN 14,6 mill. (ca. 31 mill. kroner) i 2015. Merkevaren er innregnet i Orklas balanse fra 30. september 2016 og vil resultatmessig bli innregnet fra 1. oktober 2016. Transaksjonen innebærer ikke overdragelse av ansatte eller fabrikker.

Orkla Food Ingredients har kjøpt **The Waverley Bakery Limited**, som er en ledende leverandør av iskjeks og -tilbehør i Storbritannia. Waverley selger primært iskjeks til dagligvarehandelen i Storbritannia. I tillegg tilbyr de iskjeks, iskremingredienser og -tilbehør til isbarer og småskala-produsenter av iskrem. Waverley Bakery har vært et kjent navn i den skotske iskrembransjen i mer enn 100 år. Virksomheten har ca. 45 ansatte. Selskapet oppnådde en omsetning på GBP 5,9 mill. (ca. 72 mill. kroner) i 2015 og en EBITDA på GBP 0,7 mill. (ca. 8,7 mill. kroner). Waverley Bakery er innregnet fra 1. mars 2016.

Orkla Food Ingredients (OFI) har kjøpt 70 % av aksjene i **Broer Bakkerijgrondstoffen B.V.** (Broer). Broer er en ledende produsent av mandelmasse, bakeriingredienser og iskrepulver i Nederland. Med egen produksjon av ferdigmiks for softis, bidrar kjøpet av Broer til ytterligere å styrke OFI sin posisjon i det nederlandske iskremmarkedet. Broer har til sammen 32 ansatte, og virksomheten er lokalisert i Waddinxveen, Nederland. Selskapet oppnådde en omsetning på 17 mill. euro (ca. 158 mill. kroner) i 2015 og en EBIT (adj.) på 0,7 mill. euro (ca. 6,5 mill. kroner). Minoritetsaksjonærer vil fortsette å eie til sammen 30 % av selskapets aksjer. Broer er innregnet fra 1. september 2016.

Orkla Food Ingredients har i tillegg kjøpt ut resterende eierinteresser i Call Caterlink og Marcantonio Foods samt kjøpt fire mindre selskaper hvorav tre er på Island og ett i Sverige.

Øvrige forhold

For oppkjøpene gjennomført i 2016 er ingen av merverdianalysene endelig ferdigstilt pr. 31. desember 2016, på grunn av usikkerhet knyttet til enkelte verdsettelsesforhold. Merverdianalysene for alle selskaper som ble kjøpt i 2015, er sluttført i 2016. Det er ikke gjort noen vesentlige endringer i merverdianalysene med unntak av for Cederroth hvor det er blitt tilordnet en merverdi til en fabrikk i Falun på 39 mill. kroner samt redusert verdien av kjøpte varemerker med 15 mill. kroner. Det er også gjort noen tilleggsavsetninger på 16 mill. kroner slik at goodwill er på samme nivå som ved opprinnelig oppkjøpsanalyse.

Det er pr. 4. kvartal 2016 kjøpt virksomheter for totalt 2.651 mill. kroner på gjeldfri basis.

Solgte selskaper

Orkla Food Ingredients har i 4. kvartal 2016 solgt det polske selskapet Poznan Onion med en gevinst på 16 mill. kroner. Gevinsten er presentert på linjen «Andre inntekter og kostnader».

Orkla Eiendom har i 4. kvartal gjennomført et salg av landområder fra en tidligere industrieiendom (Attisholz) i Sveits. Gevinsten knyttet til salget er 117 mill. kroner og inngår i EBIT (adj.). Salget er presentert som salg av driftsmidler i kontantstrømmen og inngår dermed i linjen «Kontantstrøm fra driften Orkla Financial Investments», se note 13.

Orkla Eiendom har også i 4. kvartal solgt det tilknyttede selskapet Åsane Utvikling. Gevinsten på 38 mill. kroner er presentert på linjen tilknyttede og felleskontrollerte selskaper i resultatet.

Orkla Eiendom solgte i 2. kvartal 2016 datterselskapet Mortensrud Næring med en bokført gevinst på 28 mill. kroner som inngår i EBIT (adj.). I 1. kvartal 2016 solgte Orkla Eiendom sin andel i Raufoss Næringspark. Gevinsten på 57 mill. kroner er presentert på linjen tilknyttede og felleskontrollerte selskaper i resultatet.

Opgjøret for varemerket Asan kom i 1. kvartal. Avhendelsen av Asan medførte ikke noen resultateffekter.

Salgene av Poznan Onion, Åsane Utvikling, Mortensrud Næring og Asan er presentert på linjen for solgte selskaper i kontantstrømmen.

Resterende eierandel på 16 % i Gränges ble solgt med en gevinst på 26 mill. kroner i 1. kvartal 2016 og presentert i «Øvrige finansposter, netto». I kontantstrømmen inngår provenyet på linjen «Netto kjøp/salg aksjer og finansielle eiendeler» med 826 mill. kroner.

NOTE 6 NETTO RENTEBÆRENDE GJELD

De ulike elementene i netto rentebærende gjeld fremkommer av tabellen nedenfor:

Beløp i mill. NOK	31.12. 2016	31.12. 2015
Rentebærende gjeld langsiktig	(7 172)	(8 722)
Rentebærende gjeld kortsiktig	(2 496)	(399)
Rentebærende fordringer langsiktig (i «Finansielle eiendeler»)	390	586
Rentebærende fordringer kortsiktig (i «Øvrige fordringer»)	18	9
Likvide midler	1 204	721
Netto rentebærende gjeld	(8 056)	(7 805)

NOTE 7 ØVRIGE FINANSPOSTER, NETTO

De ulike elementene i netto øvrige finansposter fremkommer i tabellen nedenfor:

Beløp i mill. NOK	1.1.–31.12.		1.10.–31.12.	
	2016	2015	2016	2015
Gevinster, tap og nedskrivninger aksjer og finansielle eiendeler	187	107	18	35
Utbytter	61	28	38	0
Agio	(4)	0	4	2
Renter pensjoner	(51)	(41)	(16)	(12)
Andre finansposter	(128)	(30)	(6)	(3)
Sum	65	64	38	22

NOTE 8 NÆRSTÅENDE PARTER

Canica-systemet som kontrolleres av styreleder i Orkla, Stein Erik Hagen (største eier med 24,5 % av utstedte aksjer), har sammenfallende eierinteresser med Orkla i én eiendomsinvestering. I tillegg har Orklakonsernet salg til selskaper i Canica-systemet.

Det har ikke vært noen vesentlige transaksjoner mellom konsernet og nærstående parter pr. 4. kvartal 2016.

Konsernet har mellomværende med felleskontrollerte selskaper og tilknyttede selskaper innenfor Orklas eiendomsinvesteringer med 41 mill. kroner.

NOTE 9 OPSJONER OG EGNE AKSJER

Endring i utestående opsjoner og egne aksjer er vist i nedenstående tabeller:

Utvikling i antall opsjoner:

Utestående opsjoner pr. 1.1.2016	2 722 000
Innløst i perioden	(1 727 000)
Utløpt i perioden	(40 000)
Utestående opsjoner pr. 31.12.2016	955 000

Utvikling i antall egne aksjer:

Egne aksjer pr. 1.1.2016	940 300
Eksternt kjøp egne aksjer	2 000 000
Opsjonsinnløsning i egne aksjer	(1 727 000)
Aksjeprogram for ansatte	(165)
Egne aksjer pr. 31.12.2016	1 213 135

NOTE 10 VURDERINGER RUNDT VERDIFALL

Konsernet gjennomførte i tråd med vedtatte prinsipper verdifallstester for alle immaterielle eiendeler med ubestemt levetid og for all goodwill før avleggelse av 3. kvartal. Som resultat av gjennomførte tester ble eiendeler knyttet til virksomheten i Orkla Food Ingredients skrevet ned til gjenvinnbart beløp med 56 mill. kroner. Det har pr. 4. kvartal 2016 ellers ikke fremkommet indikasjoner på at noen av konsernets eiendeler er kommet i en verdifallssituasjon.

Som følge av innføring av flypassasjeravgift fra 1. juni 2016 og Ryanairs beslutning om å legge ned sin driftsbasis, ser ikke styret i Rygge sivile lufthavn AS (RSL) lenger grunnlag for videre drift av den sivile trafikken fra 1. november 2016. På denne bakgrunn har Orkla skrevet ned balanseverdiene knyttet til RSL med i alt 171 mill. kroner. Bokført verdi av Orklas egenkapitalandel er skrevet ned med 71 mill. kroner og er presentert på linjen for «Resultat fra tilknyttede og felleskontrollerte selskaper». Lån til selskapet på 100 mill. kroner er skrevet ned på linjen for «Øvrige finansposter, netto». Nedskrivningen ble foretatt i 2. kvartal.

NOTE 11 AKSJER OG FINANSIELLE EIENDELER

Aksjer og finansielle eiendeler regnskapsført til virkelig verdi:

Beløp i mill. NOK	Verdsettelsesnivå			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
31.12.2016:				
Eiendeler				
Investeringer	-	87	49	136
Derivater	-	260	-	260
Gjeld				
Derivater	-	445	-	445
31.12.2015:				
Eiendeler				
Investeringer	876	405	131	1 412
Derivater	-	448	-	448
Gjeld				
Derivater	-	649	-	649

Se for øvrig note 6 for oversikt over rentebærende fordringer og gjeld.

NOTE 12 ANDRE FORHOLD

Det har ikke fremkommet nye vesentlige forhold i vurderingene rundt situasjonen i Denofa do Brasil (se note 39 i årsrapporten for 2015) og situasjonen i Sapa Profiles Inc. Portland (SPI) (se note 6 i årsrapporten for 2015).

Det har ellers ikke fremkommet forhold eller hendelser etter balanse-dagen som ville ha påvirket regnskapet eller gjennomførte vurderinger.

NOTE 13 KONTANTSTRØM ORKLA-FORMAT

Kontantstrøm i Orkla-format gjøres på konsernnivå opp i endring netto rentebærende gjeld, et viktig nøkkeltall for konsernet (se note 6). Dette kontantstrømformatet brukes direkte til styring av forretnings-områdene og inngår også som segmentpresentasjon i tabeller før de ulike virksomhetsbeskrivelsene i konsernteksten. Totaloppstillingen gir den samlede finansielle kapasiteten generert fra konsernets drift til å

dekke inn konsernets finansposter, betaling av skatter samt mer selvstyrte forhold som utbytte og handel i egne aksjer. Kontantstrømmen fra driften er splittet på «Kontantstrøm fra driften¹» og «Kontantstrøm fra driften Financial Investments».

Siste delen av kontantstrømoppstillingen viser hvilke ekspansjonstiltak som er tatt i form av direkte ekspansjonsinvesteringer, oppkjøp av selskaper, nedslag i selskaper samt endring i nivået på investeringer i aksjer og finansielle eiendeler. Med direkte ekspansjonsinvesteringer menes investeringer som enten er investeringer i nye geografiske markeder, nye kategorier eller som representerer betydelige kapasitets-økninger. Kontantstrømmen presenteres til gjennomsnittlig månedlig valutakurs, mens endring netto rentebærende gjeld er en absolutt størrelse målt til sluttkurs. Valutaeffekter knyttet til netto rentebærende gjeld forklarer overgangen.

Beløp i mill. NOK	Note	1.1. – 31.12.		1.10. – 31.12.	
		2016	2015	2016	2015
Driftsresultat		3 785	3 058	1 070	893
Amortisering, av- og nedskrivninger		1 138	1 109	264	268
Endring netto driftskapital, etc.		(228)	404	364	687
Kontantstrøm fra driften før investeringer		4 695	4 571	1 698	1 848
Netto fornyelsesinvesteringer		(1 327)	(930)	(287)	(271)
Kontantstrøm fra driften¹		3 368	3 641	1 411	1 577
Kontantstrøm fra driften Financial Investments		45	94	174	(33)
Betalte finansposter, netto		(276)	(285)	(64)	(88)
Betalte skatter		(506)	(727)	(70)	(59)
Mottatte utbytter		283	282	39	0
Andre betalinger og ikke videreført virksomhet		11	158	7	3
Kontantstrøm før kapitaltransaksjoner		2 925	3 163	1 497	1 400
Betalte utbytter		(2 599)	(2 563)	0	(9)
Netto kjøp/salg egne aksjer		(77)	(31)	4	81
Kontantstrøm før ekspansjon		249	569	1 501	1 472
Ekspansjonsinvesteringer		(163)	(388)	(31)	(152)
Salg av selskaper (enterprise value)	5	415	1 133	16	52
Kjøp av selskaper (enterprise value)	5	(2 651)	(3 173)	(67)	(140)
Netto kjøp/salg aksjer og finansielle eiendeler		1 194	298	75	73
Netto kontantstrøm		(956)	(1 561)	1 494	1 305
Valutaeffekt netto rentebærende gjeld		705	(583)	(76)	(182)
Endring netto rentebærende gjeld		251	2 144	(1 418)	(1 123)
Netto rentebærende gjeld	6	8 056	7 805		

¹Eksklusive Financial Investments